

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-4-38
Karar Sayısı : 07-37/378-140
Karar Tarihi : 3.5.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Rifki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : M. Haluk ARI, Esin AYGÜN

C. ŞİKAYET EDEN : Taştanlar Otomotiv Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Erzurum Karayolu 7. Km. Sivas
Temsilcisi: Av. Rafet ÖZTÜRK
Valikonağı Cd. Çimen Apt. No:79/7 34371 Nişantaşı/İstanbul

D. ŞİKAYET EDİLEN: BP Petrolleri A.Ş.
Sarı Kanarya Sk. No:14 K2 Plaza 34742 Kozyatağı/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: **BP Petrolleri A.Ş. ile yapmış oldukları anlaşmada yer alan on yıllık rekabet etmeme yükümlülüğünün 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a ve ilgili mevzuata aykırı olduğu iddiası.**

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde, 30.5.1997 tarihinde Taştanlar Otomotiv Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. (Taştanlar Otomotiv)'in BP Petrolleri A.Ş. (BP) ile 10 yılı süreli bayilik sözleşmesi imzaladığı belirtilmekte, sözleşmede yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün 2002/2 sayılı "2003/3 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği ile Değişik Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"ne uygun hale getirilmediği ileri sürülmekte ve 4054 sayılı Kanun çerçevesinde gereğinin yapılması talep edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 5.3.2007 tarih, 1540 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 26.3.2007 tarih, 2007-4-38/BN-07-MHA sayılı Bilgi Notu 5.4.2007 tarih, 07-30 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş olup, 07-30/310-M sayı ile dosya konusunun düzenlenecek bir raporla Kurul gündemine getirilmesine karar verilmiştir.

Anılan karar uyarınca hazırlanan 24.4.2007 tarih, 2007-4-38/İİ-07-MHA sayılı İlk İnceleme Raporu 25.4.2007 tarih, REK.0.08.00.00-110/139 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-37 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda, şikâyet konusuna ilişkin olarak, bu aşamada 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

İncelemeye esas dosya bakımından ilgili ürün pazarı “otomotiv sektöründe kullanılan madeni yağlar pazarı” olarak tespit edilmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili coğrafi pazar “Türkiye Cumhuriyeti Sınırları” olarak belirlenmiştir.

I.2. Değerlendirme

Madeni yağların dağıtımı, ilk olarak Rekabet Kurulu tarafından yayımlanan 1997/3 sayılı “Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” kapsamında yer almıştır. Adı geçen Tebliğ çerçevesinde herhangi bir süre ile sınırlı olmaksızın rakip malları satmama yükümlülüğüne muafiyet tanınmıştır. 2002/2 sayılı “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği”nin, 1997/3 sayılı Tebliği yürürlükten kaldırması ile madeni yağların dağıtımına ilişkin anlaşmaların tabi olduğu hukuki rejim de değişmiştir. 2002/2 sayılı Tebliğ ile yeniden satıcıya getirilebilecek rekabet yasakları beş yıl ile sınırlandırılmakla birlikte, “alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetini gerçekleştirebilmesi için gerekli yatırım tutarının %35’den az olmamak kaydıyla bir kısmının sağlayıcı tarafından karşılanması halinde, alıcıya getirilebilecek rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi, beş yılı aşan kısmı sadece bu yatırımın yapıldığı tesiste yürütülecek faaliyetle sınırlı kalmak kaydıyla, on yıla kadar olabilir” hükmü çerçevesinde on yıla kadar rekabet etmeme yükümlülüklerine muafiyet tanınmıştır. 18.9.2003 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2003/3 sayılı Tebliğ ile her halde rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi beş yıl ile sınırlandırılmıştır.

1.1.2006 tarihinden itibaren ise, alıcının otomotiv bakım-onarım sektöründe faaliyet gösterdiği yani alıcının yetkili veya özel servis olduğu hallerde madeni yağ dağıtım anlaşmaları 2005/4 sayılı “Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” kapsamına girmiştir. Tebliğle getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü tanımı dışında, ilgili pazardaki anlaşma konusu mal veya hizmetlerin ya da onları ikame eden mal veya hizmetlerin %30’undan fazlasını sağlayıcıdan veya sağlayıcının göstereceği başka bir teşebbüsten satın almasına yönelik olarak alıcıya doğrudan veya dolaylı biçimde getirilen herhangi bir yükümlülük de rekabet etmeme yükümlülüğü olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla alıcıya getirilebilecek rakip malları satmama yükümlülüğü, alıcının bir önceki yıldaki toplam alımlarının %30’u ile sınırlandırılmıştır.

Başvuru konusu olay ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirildiğinde, BP ve Taştanlar Otomotiv arasında yapılan anlaşmada yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin 18.9.2005 tarihi itibarıyla 5 yıl ile sınırlanması, 1.1.2007 tarihi itibarıyla da alım yükümlülüklerinin %30 ile sınırlanması gerekirdi. Buna karşılık başvuru sahibi tarafından söz konusu değişikliklerin yapılmadığı iddia edilmektedir.

BP tarafından Kurumumuza yapılan bildirimle BP ile bayileri arasında yapılan anlaşmalar için bireysel muafiyet talebinde bulunmuş olup, bildirim Kurul’un 29.3.2007 tarih ve 07-29 sayılı toplantısında görüşülerek, öngörülen koşulların yerine getirilmesi kaydıyla BP’nin taraf olduğu madeni yağ anlaşmalarına muafiyet tanınmıştır. Dolayısıyla bireysel muafiyet başvurusu nedeniyle öngörülen geçiş dönemi içerisinde uyumlaştırma gerçekleştirilmemiş olmakla birlikte, BP’nin bundan sonra mezkûr Kurul kararı çerçevesinde işlem yapmak durumunda olduğu açıktır.

07-37/378-140

J. SONUÇ

90 Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre; başvuru konusuna yönelik olarak, 29.3.2007 tarih ve 07-29/264-95 sayılı muafiyet kararı ile BP sözleşmelerinde gerekli değişikliklerin yapılması istendiğinden 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.